

(א) [סוכה לו: וש"נ],
(ב) [זבחים יט: א] שם, [והוא
אמר] רבי יהודה וכו' כאן
הגאון יעב"ץ [ש"ל] [על סוף
כל הענין] (ד) [למאן שם],
(ה) [ויקרא א', ו] [ויקרא ד',
ו] [שם י"א, ח] [בפי"א: דבר
אמר, ט] [דב כד ע"א].

הגהרות הב"ח

(א) בבשנה ואם להוציא:
(ב) רש"י ד"ה הכי גרסינן
וכו' דהא דבבלי לא:
(ג) ד"ה הו' יתור וכו' רמיה
על מכת שבו תחת גגדו
ועבד עבודתו כש"ל ופינת
עבודה נמקת: (ד) בא"ד
הוקיין להו' הא סתו:
(ה) ד"ה ופליגא הא וכו'
דלא פליג אהרבה הסי"ד
ואח"כ מ"ה דלמך רבא
נמקת: (ו) ד"ה ה' הכי
וד"ה אפי"ר ר' אליעזר
הד"א:

לענין רש"י

בנדר"ל, אגד, הגהרה.

מוסף רש"י

ותו לא מירי. אין לזון
אלך דבר זה (סוכה לו): אין
להשיב על כך (בבב"ב דט).
[קדושין כא:] אין להקשות
על דבר זה (ע"ז כג, טו).
ליכא לשנויי מניי [מתהדרין
כג] אין עוד להקשות בדבר
זה (שם טו). כורך עליה
גמלי. בשעת עבודה שגגול
הוא ששורא שם ממנו,
ואע"ג דגמי מניי מכה וכל
דבר שיש בו משום רפואה
אסור משום שבות. גמליה
שמה שחוק סמיני, הני
מילי במדינה. אכל במקדש
לא גזרו משום שבות
[ובב"ס יט]. ואם להוציא
דב. שמתקין לקי, כאן
ובאן אסור. דמדינה הוא
ולאסור דלאוייתא (שם).
צילצול. קשר על מניי (ע"ז
עב). והתפוק ליה משום
הציצות. בין דו לעבודה
ואסור דבעינין ולקח הכהן
שמה קבלה בעלמו של
כהן, והכי שרי ל' יוחנן
[ובב"ס יט]. אדרי' יוחנן
ודאי פליגא. דהא אמר
שלל במקום גגדים לא הו'
יימור בגדים, ואפילו שלל
על שלל במשמע (שם). מי
נימא פליגא. דהא אמר
צילצול קטן חוץ, ורבא
אמר פחות משלל לא חוץ
(שם). שאני צילצול קטן
דחשיב. לפי ששקול לנו
והו' כגד (שם). לישנא
אהרנא אמרי לה כו'.
דרי' יהודה ב"ר חיאי לא
פליגי לישנא דחוץ נמי
דקאמר משום יתור בגדים
הוא, דלא שייכא למימר
תלייה שלל במקום גגדים
דליל במקום עבודה, דליל
במקום עבודה אפילו נמא
חיילא, ודרי' יוחנן הוא
דפליגי לישנא (שם).

מה' כי הוא ומה' כי חבירו. וא"ת וכו' אליעזר מי ינחא והא
לא שרי הכא אלא צנינו וצמתינו שרי ציד מדקמני אס'
צכלי כאן וכו' אסור משמע הא ציד שרי וי"ל דגבי צמתי
דאיכא מיאוס לחתוך צנינו לא הוצרכו לחתוך צנינו אלא ציד
וא"ת והכי צנינו למימר אלא צנינו
דרי"א דהיכא דאפשר לשנויי משניין
והא קאמר צפרק אס' לא הביא (שבת
דף קל). דמצינא סקין למול אפי'
דכך רה"ר אע"ג דאפשר לשנויי
ולתבילו דרך גגות וקריפיות וחלירות
וי"ל דהתם מקשר דרכו לילך דרך
רה"ר אכל הכא ליכול לחותכו ציד כמו
צכלי מודה ר' אליעזר דמשניין:

שעלתה או נשיבה בגבו.

תימה לשמעתינ
צבותא טפי כגון שעלתה צמקוס
שיכול הוא לעלמו ליטול ופליגא
שרי הוא בעלמו ליטול אף על גב
דלא הו' כלאחר יד ויש לומר דאי
לא אשמעינן צמקוס הו' סלקא
דעתך דלא שרינן לצמיה ליטול
כדי שעבוד צמיר:

הכי גרסינן ואי רבנן נשקליה

בירד ותפשוט דר' אריעזר.
פירוש דשמעינן מינה תרתי חדא
דמכשירי מנזה לא דחו אז מלאכה
ועוד דשמעינן דצכלי מודו דחייב
חטאת אכל השתא לא מנינו למיפשטיה
היא דהא ציד נמי שבות הוא ולא
קשרו: **א"א"ב** ר' אריעזר. פי'
הכי היכי דשמעינן מאב מלאכה
לשבות משעינן נמי משבות חמור
לשבות הקל אלא אי אמרת רבנן למה
להו' לאהדורי (אלא) אשבות כל דהו'
והקשה השר מקוץ דאמאי ינחא ליה
למיעבד הרחקה לרי"א טפי מלרבנן
והיה נראה להפך דהא ר"א מיקל
טפי ומירך דהיא הנותנת אליבא
דרבנן יש להמיר כל שבות דלא נפיק
מינה חרבה כיון דלית להו' משום
הכשר לא דחין צמא אכל ר' אליעזר
דלית ליה דמכשירי דוחה ומיהו
צאפשר לשנויי משניין יש לנו לחזר
אחר שבות הקל שלא יבא להמיר
צלא שנינו צאפשר לשנויי:
לשמעינן

מאי היא. מנא תימרא דמודי ר' אליעזר דכמה דאפשר לשנויי
משניין דתינא כהן שעלתה צו יבלת וכו': צנינו אין. לשבות
הוא צכלי לא ואפי' צנינו צמירו אין ואיהו לא דחבירו לא מתקן
ליה שפיר והכי אמר במסכת שבת צפרק המלניע [דף לד: ע'] דפליגי רבי
אליעזר ורבנן צנוטל צפורניו זו צו
או צנינו שרי"א מחייב חטאת וצמתינו
אוסרין משום שבות ואוקימנא התם
דכי מחייב ר"א צנוטל לעלמו אכל
לחבירו דברי הכל פטור: מני. הא
דקאמר צכלי לא ובעלמו לא: אינימא
רבנן. דאמרי מכשירי מנזה לא דחו
אז מלאכה ואשמעינן לשבות דחו
כגון צנינו צמירו וכגון שעלתה לו
צמתינו דלא אפשר ליה למשקליה
מאתמול: כיון דאמרי רבנן. לגבי
דבר הרשות צנוטל לעלמו זו צו או
צנינו אין כאן אלא משום שבות.
הא. דקשרו צמירי משום שבות
דמקדש לשתרי נמי לעלמו דהא איהו
גופיה נמי שבות הוא: אלא לאו ר'
אליעזר היא דאמר. צנוטל צנינו
לעלמו דעלמא שלל למנזה דחייב
חטאת ומש"ה ה"נ כיון דאפשר
צמירי דהו' שבות לא שרינן ליה
למדיחי אין מלאכה ולמשקליה לנפשה
ואע"ג דלמך ר"א מכשירי מנזה
דוחין אז מלאכה כמה דאפשר לשנויי
משניין: לעולם רבנן. דאי לרי'
אליעזר לא צנינו ואפילו לעלמו
ואפי' צכלי שרי. ודקשיא לרבנן כיון
דנוטל לעלמו נמי שבות הוא נישקליה
איהו לנפשיה: אי דעלתה לו צמירי.
מקום שאפשר לו לרסקין ואי רבנן
צנינו ה"נ: הכי גרסינן ואי רבנן
לישקליה ניהליה ציד ותפשוט דר"א
וכו'. כלומר אי אמרת צלמא ר"א
היא ומשום שנינו ממוקמא שפיר כמו
שמתרץ לקמיה אלא אי אמרת רבנן
וטעמא צכלי לא משום דמכשירי
לא דחו אז מלאכה ורבנן אשבות הוא
דמהדרי ניה דלחיה גופיה משני' ליה
דלא אפשר למשקליה דגגדו הוא
צמירי מיהא לשמעתינ דנוטלה ציד
דהא ידו נמי שבות היא והכי שפיר
למתי דשמעינן מיניה תרתי חדא
דמכשירין שבות דחו ולא אז מלאכה
דמשמע לן השתא ועוד שמעינן
מינה מדשרי ליה ציד ולא צכלי דהכא

הוא כדר"א דלמך התם צפרק המלניע (שבת דף טז)
את המזמר שהוא חותך מן המחובר לבעלי חיים אצל רבנן
הוא דהא ציד נמי שבות הוא ולא קשרי ליה: ולשמעינן לרי"א גמי. נהי דטעמא משום שני הוה נשקליה ניהליה ציד דהא איכא
שנוי דמודה ר"א צנוטל לחבירו שאינו אלא שבות: אי אמרת צלמא ר"א. לגבי מכשירי מנזה שבות ואיסור דאורייתא היתר משוי
להו' וטעמא משום דאפשר לשנויי משניין כי היכי דשמעינן מאב מלאכה לשבות משניין נמי משבות החמורה לשבות הקלה הלכך יד
חמורה משנייה דאורייתא צהכי ודומה צכלי ואיכא למגור זה טפי יד אסור כלי: אלא אי רבנן. וטעמייהו משום דאז מלאכה לא
מידחי למה להו' לאהדורי (אלא) אשבות כל דהו': ופן. ליכא לאקשויי מידי: **ב"ת"נ** כורך עליה גמי. ואע"פ שהגמי מרפא את
המכה האילו והשתא מיהא לורך עבודה היא דלאו אורח ארעא שתרעה גמתי עס העבודה מקסה אותה צמתי: אכל לא צמדינה.
שמרפא צצבת ורפואה צצבת שבות אלא וקאמר: ואס' להוציא דס. שמהדקה צמתי קדו. להוציא דמה: אלא וקאמר. שפיר אין זה
לורך עבודה ועוד דהוה ליה חובל ואז מלאכה לא משתרי לגבייהו: **ג"ב** צלצול קטן. אזור קטן נהא כמו היא חגרה צלצול
(קטן) ד' דסוטה (דף טז): וצלע"ז צנדי"ל: הו' יסור צגדים. ומניא צשחיתת קדשים צפרק שני (זבחים דף יט). לצש שני מכנסים שני צצנטיס
חסך אחת או יותר אחת או שהיתה לו רטייה על (א) צצרו תחת צגדו ועבד עבודה עבודתו פסולה וילפי' לה התם מקראי צני אהרן
הכהניס (ב) צצהונס כלומר צצגדי הדיוט הוקוקין להס (ג) כהן הדיוט שלצש צגדי כהן גדול ועבד עבודתו פסולה דהיינו יתור צגדים:
לא אמרו. צצותה משנה יתור צגדים אלא צמקוס צגדים אלא צצצב לא הו' יתור צגדים: וסיפוק ליה.
צני גמי צין צלצול משום דחייך צין ידיו לעבודה ואין (ולקח צענין) ולקח הכהן (זרק הכהן) צענין דמשמע צצצמו על ידו ולא ע"י אחרים (ד):
צשמאל. שאין עבודה כשרה זה כדאמר צשחיתת חולין (ט) כל מקום שנאמר אצבצב או (צבן) [כהן] אינו אלא ימין: אי נמי צימון שלא
צמקוס עבודה. כגון על גב האצבצב: ופליגא. הא דר' יוחנן דאמר שלא צמקוס צגדים לא הו' יתור צגדים ואפי' צגד א' על
ג' משמע דלא פסיל: אדרנא (ו) דאמר צמקוס צגדים אפי' נימא אחס הוצלל. ואע"ג דמשום יתור צגדים ליכא למימר דלאו
צגד הוא חליפה מיהא הו"א דכתיב (ויקרא ו) ומכנסי צד ילצש על צצרו שלא יהא צצר חוץ: ג' על ג' הוצללו. דכיון דצגד מקרי
הו' יתור צגדים. והאי דנקט צלצול חליפה משום דרישא איירי צנימא אחס צמקוס צגדים דלא מני למתנייה יתור צגדים דלאו צגד
הוא: פחות מג' אין הוצללו. דאיירי דלא חשיב צגד יתור צגדים אין כאן דלאו צגד הוא וחליפה נמי אין כאן דשלא צמקוס צגדים הוא
ושלא צמקוס עבודה: אדר' יוחנן ודאי פליגא. הא דרבא כדאמרן שלא צמקוס צגדים ר' יוחנן לא חשיב יתור כלל אפי' צצגד גדול: אדרב
יהודה צביה דר' חיאי מי נימא פליגא. הא דרבא דאמר שלא צמקוס צגדים פחות מג' אין הוצללו ואיהו אמר דלצלול קטן חייך
ואף על גב דלא הו' שלש על שלש: צלצול קטן חוץ. משום יתור צגדים והיינו נמי כלישנא קמא ואין זה חילוק אלא צמילתיה דר"י.
והאי דנקטי' לה צמילתיה דרבי יהודה צלצול משום הך פלוגתא דר' יוחנן דלא מני למתנייה משום יתור צגדים דקאמר
פחות משלש על שלש חוץ צמקוס צגדים ופחות מג' לא מני למימר יתור צגדים אלא משום חליפה להכי נקט לה לכולה צלצול:

שלש

(א) גי' אחרת היה לו לרש"י וי"ל כהן דר"י כ"י דר"ת מיירי שלקח צימון במקום עבודה אמנם תמוה דל"כ גמי נמי וי"ע.